

Gaily Kuusik
Grant Thornton Baltic OÜ
Gaily.Kuusik@ee.gt.com

Teie 21.01.2025
Meie 05.02.2025 nr 1.4-1/406-2

Vastus pöördumisele

Austatud Gaily Kuusik

Olete esitanud selgitustaotluse Rahandusministeeriumile, milles soovite täpsustada raamatupidamise seaduse (edaspidi *RPS*) 2025. aasta 17. jaanuaril jõustunud muudatuste mõju osaühingu 2024 ja järgnevatel aastatel majandusaasta aruannete koostamisele. Rahandusministeerium käsitleb Teie pöördumist selgitustaotlusena, millele vastamist reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus (*MSVS*). *MSVS* §-st 3 tulenevalt annab Rahandusministeerium selgitusi tema poolt väljatöötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta.

Vaatasime läbi Teie pöördumise seoses *RPS* § 2 lõike 6 ja § 29 lõike 4 tõlgendamisega. Esimese küsimuse osas selgitame, et *RPS* § 2 lõikes 6 on sätestatud põhimõte, mille kohaselt ettevõtja liikumisel madalamast kõrgemasse suurskategoriasse on tal *RPS*-is sätestatud täiendavate aruandlusnõuete rakendamiseks vaja vastavaid piirmäärasid ületada kahel aastal järjest. See tähendab, et esimesel aastal, kui ettevõtja jõuab oma näitajatega suuremasse kategooriasse, võib ta veel täita väiksema kategooria aruannet. Sama põhimõte kehtib ka vastupidises suunas liikudes. *RPS*-i äsjaste muudatustega nimetatud põhimõtet ei muudetud, st säilis varasem olukord. *RPS* § 29 lõikes 4 sätestatud konsolideerimise erandi osas peaksid olema täidetud mõlemad nimetatud sättes osundatud näitajad, so konsolideeritavate üksuste bilansimahud kokku konsolideeriva üksuse bilansimahust ja müügitulu konsolideeriva üksuse müügitulust, ei tohi ületada 5%. Juhime tähelepanu, et ka *RPS* § 29 regulatsioon muudatuste käigus ei muutunud ja lõike 4 kohaselt lähtutakse siin endiselt vaid müügitulust.

Teise küsimuse osas, vastavalt *RPS* § 2 lõike 6 regulatsioonile, võivad need äriühingud, kelle peamiseks tuluallikaks on kaupade ja teenuste müük, ehk valdav enamus äriühingutest, oma suurskategoria määratlemisel lähtuda aruandeaasta tulu asemel müügitulust nagu varemgi. Müügitulust lähtumine ei ole õigustatud sellistel juhtudel, kus see annaks majandusliku sisu seisukohalt oluliselt moonutatud tulemust. Need on enamasti ettevõtted, kellel müügitulu kas puudub täielikult või see on muude tuludega võrreldes väheoluline (näit. need, kelle peamiseks tegevuseks on investeringute haldamine), kuid kelle muud tulud on ettevõtja majandusliku suuruse mõistmiseks olulise suurusega.

Kuna mõlema küsimuse puhul taandub küsimus sisuliselt mõistete 'tulu' ja 'müügitulu' vahekorrale, siis selgitame, et nende mõtestamisel tuleks lähtuda *RPS*-ist ja seda

täpsustavatest Raamatupidamise Toimkonna juhenditest (edaspidi ka *RTJ*). RPS § 3 punkti 4 kohaselt on tulu majandusliku kasu suurenemine aruandeperioodil vara lisandumise või suurenemisena või kohustiste vähenemisena, mille tulemusel omakapital suureneb, välja arvatud omanike sissemaksed omakapitali. Mõiste „müügitulu“ on üldjuhul mõiste „tulu“ koostisosaks (alamhulgaks). Siin jätab RPS § 2 lõige 2 äriühingutest raamatupidamiskohustuslaste puhul kaalutlusruumi, mille raamides saab suuruskattevalikut käsitleda raamatupidamisliku hinnanguna. Hinnangu andmisel peab ettevõtte juhtkond eelkõige juhinduma raamatupidamise aastaaruande eesmärgist (RPS § 15) ja võtma arvesse kõiki talle teadaolevaid asjaolusid, mis võiksid mõjutada hinnangu tulemusena aruandes kajastatavaid andmeid (RTJ 1 punkt 75). Eelkõige tuleks iga konkreetse kaasuse puhul lähtuda majanduslikust sisust, samuti RPS § 16 sätestatud raamatupidamise alusprintsiipidest: majandusüksuse printsiip, jätkuvuse printsiip, arusaadavuse printsiip, olulisuse printsiip, järjepidevuse ja võrreldavuse printsiip, tulude ja kulude vastavuse printsiip, objektiivsuse printsiip, konservatiivsuse printsiip, avalikustamise printsiip, sisu ülimuslikkuse printsiip. Neid printsiipe tuleb rakendada tasakaalustatult ja kogumis. Piiripealsete juhtumite puhul soovitame lähtuda olulisusest (RTJ 1 punktid 41-46) ja otstarbekusest (RTJ 1 punkt 63). Täpsustav abimaterjal RPS § 16 sätestatud alusprintsiipide tõlgendamiseks on antud Raamatupidamise Toimkonna juhendites (RTJ 1).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rainer Osanik
rahandusteabe poliitika osakonna juhataja

Lisaadressaadid:
Eesti Raamatupidajate Kogu
Audiitorkogu

Guido Viik 611 3607
Guido.Viik@fin.ee